

AMUNKA

SZOCIÁLDEMOKRATA POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: DEÁK DEZSŐ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Vár-utca 7. szám. — Telefon 10—96.

Felelős kiadó: JENEI SÁNDOR.

Elvtársak! Május elseje a munkásság ünnepe! E napot az idén is meg fogjuk ünnepelni!

RÉSEN

A PÉNZÜGYMINISZTER ismét óva intette a politikusokat és az országot a válságok felidézésétől. Azt mondta többek közt, hogy „ha valaki nem fér a bőrében, az országnak ez milliárdokba kerül.” Elhisszük, sőt tudjuk is, hogy a válságok ártanak az országnak, sőt a pénzügyminiszter kijelentését megtoldjuk azzal, hogy a válságok nemcsak milliárdokba kerülnek. De engedje meg a pénzügyminiszter ur, amíg a válságok *okait* meg nem szüntetik, aligha lehet fogantatja figyelemfelkeltéseinek. Azt követelje tehát a pénzügyminiszter, hogy gyökéres rendszerváltozás következék be. De, persze, ezt hiába követelné, mert akkor inkább elkergetnék a műtőasztal mellől az „operatort”.

A BELÜGYMINISZTER ur, gróf Ráday Gedeon, kegyeskedett reflektálni Zákány honatya megjegyzéseire, amelyekkel a zalaegerszegi internálási táborról festett nem éppen rózsás képet. Ezt nem mi mondtuk. Zákány mondta, akit legnagyobb tulzással sem lehet a destruktívek táborába számítani. Minek nevezzük tehát azt a tényt, hogy Zákány már ismételtelen nincs megelégedve a zalaegerszegi tábor intézményével? A belügyminiszter a sorok közt hazafiatlanságnak nevezte, kijelentette ugyan, hogy a legszigorubb vizsgálatot indítja meg az elhangzott vádakra vonatkozóan és a miniszterelnökkel személyesen megy le Zalaegerszegre, de hozzátette, hogy Zákány felszólalása azoknak a malmára hajtja a vizet, akik mindenáron diszkreditálni akarják az országot a külföld előtt. Már pedig, ugy látszik, még nincs minden rendben Zalaegerszegen, ha a miniszterelnök és a belügyminiszter személyes megjelenésére van szükség. Es ha az ottani állapotok szükségessé teszik azt, akkor talán még sem lehet elítélni Zákányt, aki fölhevít erre az illetékesek figyelmét. Nem a mi föladatunk, hogy Zákányt megvédjük. De mit remélhetünk mi, ha már az olyan tízen-hárompróbás konstruktívet, mint Zákány is, hazaárulással gyanúsítják, amikor olyan dolgokat tesz szavá, amik tényleg nincsenek rendjén? Pedig mi még ennél is radikálisabb megoldást tartunk szükségesnek. Sokkal helyesebbnek tar-

tanók, ha egyszerűen beszüntetnék az internálásokat. Akkor a belügyminiszternek és a miniszterelnöknek

— amugy is nagy elfoglaltságuk mellett — nem kellene Zalaegerszegre kirándulniok.

Elfogadták a pénzkicserélésről szóló törvényjavaslatot.

A pénzügyminiszter beszéde. — A miniszterelnök és a belügyminiszter „a közel jövőben személyesen fognak kiszállni a zalaegerszegi táborba és meggyőződnek az ottani állapotokról”. — A nemzetgyűlés ülése.

Budapest, április 26. A nemzetgyűlés mai ülését háromnegyed 11 órakor nyitotta meg Rakovszky István elnök.

Hegedüs Loránt pénzügyminiszter bejelentette a szénbánya-térleték, a bányaművelésből eredő jövedelem megadóztatásáról, az egyes illetékek visszatérítéséről és a szivar és cigaretták megadóztatásáról szóló törvényjavaslatot.

Ezután Ráday Gedeon gróf belügyminiszter állott fel szólásra:

— Tegnap Zákány Gyula beszéde alatt — mondotta — nem volt az ülésteremben s csak utólag értesült a beszédéről és megállapította, hogy Zákány beszédében a zalaegerszegi internálási tábor ügyét tette kritika tárgyává. Kijelenti, hogy a zalaegerszegi internálási tábor ügyét a legszigorubb vizsgálat tárgyává fogja tenni. Egyébként a miniszterelnökkel megállapodott abban, hogy a közel jövőben személyesen fognak kiszállni a zalaegerszegi táborba és meggyőződnek az ottani állapotokról.

Ezután Rubinek István, a mentelmi bizottság előadója terjesztette elő a mentelmi bizottság jelentését Hegedüs György mentelmi ügyében.

Hegedüs György mentelmi jogát nem függesztik fel.

Pallavicini mentelmi jogát sajtó utján elkövetett rágalmazás vétsége miatt kéri az ügyész felfüggeszteni. A nemzetgyűlés felfüggesztette Pallavicini mentelmi jogát.

Ezután Erdő-Harrach Béla, a pénzügyi bizottság előadója ismertette a pénzforgalom ideiglenes szabályozásáról szóló törvényjavaslatot. Kéri a javaslat elfogadását.

Többek felszólalása után az elnök a vitát berekesztette.

Hegedüs Loránt: Aki ismeri a trianoni béke rendelkezéseit, az azt mondhatja, hogy a javaslat látszólagos egyszerűsége mellett is nagy politikai elveket old meg. A javaslat csak látszólag ideiglenes, látszólag egyszerű és szerény. Először ideiglenes, de csak látszólag, mert elszabadulunk az osztrák koronától és ez végleges helyzet, ehhez visszatérni soha nem fogunk. Több mint ideig-

lenes a rendelkezés, mert éppen a mai napon, amikor megszületik az önálló magyar pénz, ez nagyjelentőségű összes utódainkra nézve. Az a kérdés, hogy mennyire megyünk, a mai napon fog eldőlni. Én köteles őszinteséggel elő fogom tárni a mi egész valutapolitikánkat, mert ezért felelős vagyok. Feltárom azért, mert lépésemmel messze kiható hatása van a külföldre, egész Európára.

Mindenekelőtt az a kérdés, mit jelent a javaslat?

Az eddigi lebélyezett osztrák-magyar bankjegyeket kicseréljük önálló magyar bankjegyekre. Ez a kicserélés akként fog megtörténni, hogy a magyar állam jóhiszemű polgárait kár ne érje. Nem fogom megengedni, hogy az állam üzoraskodjék a saját pénzének beváltásánál.

Két kétely merült fel. Mindig hallom, hogy ebből pénzsűke fog következni. Pénzsűkét hirdetem azért, mert másfél hónap óta megállott a bankoprés és senki ennek kárát nem vallotta. Mikor az osztrák-magyar monarchiában voltunk, 50 millió lakossal, 2500 millió bankó volt a forgalomban. Egy fejre tehát 500 bankó jutott. Ma kis Magyarországon egy fejre jut 2100 bankó, Ausztriában pedig 7000 bankó. Így tehát pénzsűkéről beszélni nem lehet.

Pénzsűkség nincs, mert vártunk a pénzkicseréléssel mindaddig, amíg elég jegy nincs a kicserélésre. A helyzet az, hogy nagyobb címletekben Zürichben tízezer, 5000, 1000, 500 koronásból a mai napig késszen van 20 milliárd értékű. Budapestén nyomattunk 20, 10, 2 és 1 koronásokat másfél milliárd értékben, Bécsben 2 koronásokat rendelttem 35 millió korona értékben, legfeljebb tehát csak a 2 koronásoknál lesz egy kis fennakadás, de ezt elenyészölő az, hogy az 1 koronásokból bőven van.

Egy jóhiszemű polgárt sem, akár külföldi, akár magyar, a pénzkicserélésnél nem fog kár érni. Azok a rémhírek, hogy az ezreket, mert kissé elcsuszott a bélyeg, nem fo-

gadjuk el, nem felelnek meg a való-ságnak, mert én át fogom venni mindazokat, amelyeknél csaknem szemmel látható otrombaság a hamisítás. Bécsben a lebélyegezetlen pénz árfolyama tegnap 80 százalékkal emelkedett. Abból mind magyar pénzt akarnak csinálni, de én szigorúan el fogom zárni a határt és csak a becserélés elvégzésével nyitom meg ismét és teszem szabaddá pénzünket. A külföldön mindenütt lesznek beváltó helyek és csak azokat fogja kár érni, akik spekulálnak a magyar bankjegyekkel. Ha némi veszteség éri is a kincstárt, én lemondok arról az 5 százalékról is, amely a költségekre kellett. A pénznyomtatás ugyan sokba került, mert kétféle svájci frankot kellett fizetni. Két hétig egyformán fog menni a két pénz és azután egy bizonyos időig az állampénztárakban ázsio nélkül fogom elfogadni a régi adóbefizetés céljaira, később a visszazsúró folytán nőni fog, végül december 31-én megszűnik a bankjegy-uralom és egyedül a mi önálló államjegyünk lesz. Az utódállamok jöjjenek össze a bankkérdés megoldása végett és a békeszerződéstől függetlenül próbálják meg a likvidációt. A likvidációra vonatkozó tárgyalásokat az Osztrák-Magyar Bankkal tegnap teljesen befejeztem. Ha minden sikerül, egyszerre elkezdődik az ezer és tízezer koronás bankjegyek kicserélése és június 1-én a magyar jegybankhivatal megkezdheti működését, átveszi az Osztrák-Magyar Bank összes aktívát és passzívát.

Gratz Gusztáv volt külügyminiszterünk február végén jegyzeteket adott át a nagyhatalmaknak. Párisban, azt kérve, hogy jelentsék ki a nagyhatalmak, ha valamely külföldi pénzsoport ajánlatot tenné a magyar kormánynak az önálló magyar bank felállítására, ez a pénzügyi megteremtésük a jóvátételi összegektől. A tárgyalások nincsenek befejezve, Párisból követtünk magánúton szerzett értesülései alapján azt jelenti, hogy a nagyhatalmak kedvezően fogadták előterjesztésünket.

Én egy grafikát készítettem, amely a magyar valuta alakulását mutatja a bécsi és zürichi piacon. Ha valaki lát a táblában, azt látja, hogy nem egyenletes a haladás, mert közben visszaesések is voltak. Valahányszor valaki kormánykrisist csinál, vagy fel akarja borítani a magyar kormányt, aki nem fér a bőrében, az borzasztó pénzbe kerül az államnak, mert a valutát fel-

★ haladás az utópiák megvalósulása!

emeli és minden valutaemelés új adókat jelent. Mindenkinél, akiben van egy csep hazafiság, legyen annyi esze, hogy kríziseket ne produkáljon. A tőzsdének megvan a ruganyossága. A magyar közép- osztály tudja meg, hogy az ő papírja jobb és értékeesebb lesz, minél jobban emelem a magyar valutát. Minden a valutától függ. Tartsa meg minden, a papírjait és ne nézze a tőzsdei árfolyamot. A magyar valutát emelnem kell tovább és tovább, mindaddig, amíg a magyar közönség jól nem lakik és fel nem ruházkodik.

Ami Nyugatmagyarországot illeti, nem igaz, hogy Ausztriát el tudná látni élelemmel. Az osztrákok argumentumaikkal a nagyhatalmakat becsapták. A nagyhatalmak felültek egy alldeutsch¹ teóriának. Fantasztikusan hiszek² abban, hogy a magyar pénzügyi probléma nem finanszírozási sorozata, hanem egy életképes ország megnyilatkozása. Ha elfogadják a javaslatot, egy héten belül két nagyobb reformot csinált meg a nemzetgyűlés és nem sokára az önálló jegybank születését üdvözölhetjük. Én ma inkább hiszem, mint december 20-án, hogy sikerülni fog a magyar pénzügyi kibontakozás, azt mondom, az én hitem nem erősebb, azt erősíteni. vagy gyöngíteni nem lehet, mert az én hitem a magyarság feltámadásában abszolút.

Az elnök öt perc szünetet rendelt el. Szünet után áttértek a részletes tárgyalásra. A 2. §-nál a pénzügyminiszter stílusos módosítását elfogadták. Az 5. §-nál Ernst Sándor kérdezi, mi lesz azokkal a bankjegyekkel, amelyek megsemmisültek?

A pénzügyminiszter kijelenti, hogy a kormány álláspontja az, hogy a megsemmisült bankjegyek ellenében a reparációs bizottságnak ugyanannyi névértékű magyar adóseleket kell majd megsemmisíteni.

A 30. §-nál a pénzügyminiszter és Dinich Vidor stílusos módosítását fogadták el.

A 35. §-nál a pénzügyminiszter stílusos módosítását elfogadták, így tehát a pénzforgalom ideiglenes szabályozásáról szóló törvényjavaslatot egy általánosságban, mint részleteiben elfogadták.

Az elnök bejelenti, hogy a miniszterelnök holnap fog válaszolni Dróczy Győzőnek a Magyar Távirati Iroda ügyében hozzá intézett interpellációjára.

Az ülés vége 1 óra 10 perckor.

A francia kamara május végén tárgyalja a trianoni békeszerződést.

— Az angol alsóház ratifikál. —

Páris, április 26. (M. T. I.) A francia képviselőház külügyi bizottsága utasította Guernier előadót, hogy pótlójelentést csatoljon a trianoni békeszerződésről szóló előterjesztéséhez. Az előadó 8 napi haladékot kért az előterjesztés kiegészítésének munkájára. Miután a kamara május 1-je előtt a költségvetést tárgyalja, azután pedig szünet lesz, a magyar békeszerződés csak május végéig kerülhet tárgyalásra.

London, április 26. (M. T. I.) Az angol alsóház harmadik olvasásában egyhangulag elfogadta a magyar békeszerződés ratifikálásáról szóló törvényjavaslatot.

London, április 26. Az alsóházban harmadik olvasásban elfogadták a magyar békeszerződés ratifikálásáról szóló törvényjavaslatot. A tárgyalás során általában szimpátia nyilvánult meg a magyarok ügye iránt, de a kialakult felfogás az volt, hogy az általános nyugalom fentartása szempontjából a béke művét ezidőszereint változtatást tenni nem lehet.

Sztanykovszky visszavonta eddigi vallomását.

— A Tisza-pör főtárgyalása. —

A mai tárgyaláson Gadó István dr. elnök ismét szóba hozta azt az incidenst, amely tegnap Baksay Miklós dr. védő ingerült kijelentésével kapcsolatban felmerült. Kijelenti, hogy ismét előforduló esetben szigorúan fog eljárni.

Ezután bevezetik Hüttner Sándort, akihez dr. Salusinszky Gyula, Fényes László védője intéz kérdéseket. Keresztkérdésekkel faggatja a 31-i végzetes ügy előkészítéséről, az autótúazásról, valamint Hüttnernek mezőkövesdi szerepléséről. A kérdésekre Hüttner elmondja mezőkövesdi letartóztatását. Salusinszky ezután a Prágában állítólag elhelyezett okiratokról és százezer koronás jutalomleveléről faggatja Hüttner, aki kijelenti, hogy a kérdéses értékeket egy berni hitelintézettel utaltatta át. Salusinszky védő levéllel igazolja, hogy olyan nevű hitelintézet Bernben nincs.

Salusinszky órákhosszat faggatja Hüttner, a legaprólékosabb részletek iránt érdeklődik, különösen a védencét illető részekre. 12 óra után befejezi kérdéseit.

Az elnök bejelenti, hogy megérkezett a bírósághoz Hüttner ládájának lefoglalásáról szóló jegyzőkönyv. Felkéri az egyik szavazóbírót a lefoglalt anyag ismertetésére.

Mojzer dr. bíró erre ismerteti a Margit-körúti fogházban tegnap foganatosított lefoglalás jegyzőkönyvét.

Elnök: Konstatálom, hogy a lefoglalt iratok borítékának pecsétjei

épek. Felbontom a borítékot és az abban levő iratokat, átvizsgálom a gyorsírói jegyzeteket, ha az ügyre vonatkoznak, átiratom és az iratokat annak idején majd felolvastatom.

Az elnök ezután szünetet rendelt el. Szünet után az elnök intéz néhány kérdést Hüttnerhez.

Ezután Weisz Ödön dr., Gärtner védője és Taufer Gábor dr., Lengyel védője intéznek kérdéseket. Ezután a bíróság kihirdeti, hogy Hüttner megeskésését a törvényszék mellőzi, de mellőzi a védelemnek azt az előterjesztését, hogy a tanu hamis tanubizonyossága miatt letartóztatásuk azzal, hogy a Bp. 334. §-ában meghatározott okokat a törvényszék a tanu vallomásaiban most még nem látja fenforogni, mert csak a tárgyalás összes adatai után, a tárgyalás végén lehet a bíróság olyan helyzetben, hogy ezt, amennyiben szükségesnek tartja, elrendelje.

Elővezetik Sztanykovszky Tibort, aki csinos szürke civilruhában, sárga félcpöben lép a bíróság elé.

Elnök: Tisza István gróf meggyilkolásával kapcsolatban van-e Önnek közvetlen tudomása és mi az?

Sztanykovszky: Tisza meggyilkolásával kapcsolatban nincs semmiről tudomásom.

Elnök: Ön nem vett részt a Tisza-gyilkosságban?

Sztanykovszky: Nem.

Elnök: Ilyenformán nem tud semmit összefüggően elmondani a gyilkossággal kapcsolatban?

Telefon Igazgató: 4-55. **KORZÓ-MOZI** Pénztár: 11 85.

Szerdán, április hó 27.

Egy fejezet a „Hét főbűn“-ből!

AZ IRIGYSÉG.

Drámai vízió 5 felvonásban. A főszereplő: **FRANCESKA BERTINI.**

Azonkívül a pompás kiegészítő műsor!

RENDES HELYÁRAK!

RENDES HELYÁRAK!

Igazgatósági telefon 2-58.

BELVÁROSI MOZI

Jegypénztári telefon 5-82.

Szerdán, április hó 27-én: **OLAF FÖRDS**

AZ ÖRÖK ÉJSZAKA

című filmjének bemutatásán kívül mind a három előadásban

a m. kir. Operaház együttese **SÁNDOR ERZSI**-vel az élén vendégszerepelnek.

Rz 5 órai előadásban teljes számban hangversenyeznek.

A 7 és 9 órai előadásokon de Leuven Adam A. **„Nürnbergi baba“** című vig. operáját adják elő. A zenekart vezényli: **FLEISCHER OSZKÁR**, a m. kir. Operaház karnagya.

Helyárak: Páholyülés 32, erkély I. r. 28, erkély II. r. 20, zsöllye 24, támlásszék 18, zártszék I. r. 14, zártszék II. r. 10 kor. -- -- -- Előadások 5, 7 és 9 órakor.

Csütörtökön és pénteken, április hó 28-án és 29-én:

AZ ERŐ KIRÁLYA.

Kalandorregény 4 felvonásban. Főszerepben az erejéről híres **MAGNUS.**

Azonkívül minden előadásban **Sándor Erzsí és a m. kir. Operaház együttese** teljesen új műsorral hangversenyeznek

Előadások 5, 7 és 9 órakor.

Sztanykovszky: Nem.

Az elnök kérdésére Sztanykovszky elmondja, hogyan került a forradalmi eseményekbe.

Elnök: Nem volt Friedrich és Csernyák között arról szó, hogyha a Károlyi deignálása elmarad, akkor erőszakkal kényszerítik ki, hogy miniszterelnök legyen.

Sztanykovszky: Ezt Csernyák később mondta csak.

Elnök: Nem volt arról szó, hogy nevesebb politikusokat le kell tartóztatni?

Sztanykovszky: Azt is csak később, akkor hallottam, amikor Károlyi visszajött Bécsből.

Elnök: Lukachichról nem volt előbb szó?

Sztanykovszky: Nevekre nem emlékszem, de bizonyos, hogy Károlyi bécsi útja előtt nem említették Lukachichot.

Elnök: És Tiszát?

Sztanykovszky: Azt sem.

Elnök: Volt arról szó, hogy nem elég a nevesebb politikusokat tartóztatni, el kell tenni láb alól Lukachichot, Tiszát, Wekerlét, Sztérenyi és másokat?

Sztanykovszky: Nem igaz.

Elnök: De ha eléje tárom majd a vallomását, amelyben mindezt megvallotta, meg tudja majd magyarázni a mai tagadást? Nem érzi ennek a vallomásának rettenetes súlyát?

Sztanykovszky: Mindent meg fogok magyarázni előző vallomásomról.

Elnök: Figyelmeztetem arra, mielőtt a tárgyalást holnapra halasztanám, gondolja meg jól vallomását, ne terhelje meg lelkét azzal, hogy ártatlan embereket megvádol és ne gondolja azt, hogyha itt mindent letagad, mindent elhiszünk, amit egyébként bizonyítottunk látunk. Azt se higgye, hogy az ön halálbüntetésének sulya alatt, ha visszavonja vallomását, ez az ön ügyében előnyt teremt a maga számára.

Sztanykovszky: Nagyságos elnök ur! Én gyónásnak tekintem a mostani vallomásomat.

Elnök: Holnap folytatjuk a tárgyalást.

Az ellenzéki képviselők akciója.

Budapest, ápr. 26. A Magyarországi írja: Pénteken délután 4 órakor Szilágyi Lajos nemzetgyűlési képviselő kezdeményezésére az ellenzéki pártok tagjai és a pártok kívüli képviselők együttes megbeszélésre gyűlnek össze. Ezen a tanácskozáson több fontos kérdést akarnak behatóan megvitatni. Elsősorban a közszabadságok helyreállítására, a sajtószabadság és a gyűlekezési jog visszaszerzésére irányulnak ezek a megbeszélések. Külön sérelem az az ellenzékre nézve, hogy a bizottsági tagok megjelölésénél mellőzik az ellenzéki, főként pedig a pártok kívüli képviselőket. Ezenkívül bizonyos mentelmi sérelmek és kifogásaik is vannak. A péntek délutáni értekezleten, amely az I. számú bizottsági teremben lesz, résztvesznek a független kisgazdapárt és polgári párt, a Friedrich-párt, a demokratapárt tagjai és a pártok kívüli képviselők.

Itt említjük meg, hogy Hegedüs pénzügyminiszter a budget elfogadása után Párisba utazik fontos gazdasági és pénzügyi kérdések elintézése céljából.

Ma utoljára látható a Széchenyi Moziban Hedda Gabler, a főszerepben Almirante Manzini és Seff mint villatulajdonos, kacagtató bohózat. Előadások 5, ³/₄7 és ¹/₂9 órakor. Telefon 16—33.

Előkészületek az áprilisi közgyűlésre

Indítvány a fürdő bérbeadására. — Felirati javaslat a paprikakiviteli vám eltörlése érdekében. — A tanács jótékonykodási kedvében. — A sportegyesületek a vigalmi adó elengedését kérték. — A villamosvasut tarifaemelése — Ismét nem tárgyalják a tisztviselők kertbérletét.

Jelentéktelen tavaszi programmal ül össze az áprilisi közgyűlés, pedig mennyi nyitott és égető kérdés várna megoldásra, amit azonban nem tart fontosnak ez az utolsó óráit élő testület. Apró, régi, szürke ügyeket rántottak elő és ezekkel töltik meg a tárgysorozatot.

A tanács kedden délelőtt tartotta meg a közgyűlést előkészítő tanácsulást és régi bürokratikus szokás szerint sorra elreferálták a közgyűlés elé kerülő aktákat. Az első érdemlegesebb ügydarab Kovács József dr. indítványa volt, amelyben azt javasolja, hogy a város adja bérbe a gőzfürdőt, mert egyáltalában nem megokolt a folytonos ráfizetés. Azután felsorolja Kovács dr. azokat a hibákat, amelyek megnövelik a fürdő üzemköltségeit. Így a helyiségek (különösen a gőzkamra) tulságosan magas, úgy, hogy az átfűtésükre jóval több szén szükséges. A tanács elvetési javaslattal viszi az indítványt a közgyűlés elé, mert a bérbeadást már több ízben megkísérelte, de sikertelenül.

A városokra kirovandó vagyonváltás elleni akcióra vonatkozó javaslatot elvi döntés végett viszik a közgyűlés elé és felhatalmazást kérnek a tanács számára, hajtsa végre a polgármester javaslatát.

A tanács fölrati javaslatot terjeszt a közgyűlés elé a paprikakiviteli vám eltörlése érdekében, mert ez annyira megrágitja a paprikát, hogy az export teljesen megszűnt és az olcsóbb spanyol paprikával, amellyel elárasztották egész Európát, nem konkurálhat a magyar paprika.

Ezután áttért a tanács a „jótékony” adományozás elismerést hozó terére. A Területvédő Ligának külföldi propagandacélra negyven ezer koronát szavazott meg a rendkívüli alap terhére. A főispán átiratának hatása alatt a Zadravecz tábori püspök által megindított „F. hér Magyarország” akció segélyezésére ötezer koronát adnak. A „Szeged” névre keresztelendő dunai monitor fentartási költségeire pedig tízezer koronát szavaztak meg.

A Szegedi Onkéntes Tűzoltótestület részére ellenben a tanács nem emelte fel az évi kétezeröttszáz koronás segélyt tízezer koronára, hanem csak ötezer koronára való felemelést javasol a közgyűlésnek. Az önkéntes tűzoltók nem kapnak a várostól semmiféle javadalmazást, sőt még az egyéni felszerelésük költségeit is abból fedezi, ami az általuk rendezett matinéj jövedelméből megmarad. Egy hivatásos tűzoltó évente huszonegyezer koronájába kerül a városnak, de a harminc önkéntes tűzoltónak, akik mégis csak ellátnak a tűzörszolgálatot, a tanács nem ad összesen tízezer koronát.

Károlyi Lajos festőművész végrendelete, amelyben a muzeális értékű képeit halála esetén a városra hagyja, a tanács tudomásul vétel végett a közgyűlés elé terjeszti.

Az összes sportegyesületek nevében a „Zrínyi”-sportklub beadványt intézett a törvényhatósági bizottsághoz, amelyben kéri a sportversenyek jövedelme után szedett vigalmi adónak és a területek használatának az elengedését. A tanács elutasító javaslattal terjeszti a közgyűlés elé a beadványt.

A márciusi közgyűlés napirendjéről levették — mint ismeretes — a

villamos-vasut tarifaemelésének az ügyét. A tanács most azzal a javaslattal terjeszti elő az ügyet, hogy szólítsák szigorúan fel a társaságot a hátralékos közlekedési adó megfizetésére és mondja ki a közgyűlés, hogy abban az esetben, ha a társaság nem fizet, kényszeríteni fogják a régebbi egy koronás viteldijak

A földmivelésügyi miniszter betiltotta a tejkonzerválást.

Rendelet érkezett a hatóságokhoz. — Csonka Ferenc új javaslata. — A kofák nem hordhatják házhoz a tejet. — Felemlik a kihágási büntetések maximumát.

A földmivelésügyi miniszter körrendeletet bocsátott ki, amelyben felhívja a hatóságok figyelmét arra, hogy az egész országban dühöng a tejhamisítás. A fogyasztókhoz majdnem minden esetben lefőlözve, felhigitva kerül a tej és azt, hogy össze ne menjen, formulianal, szódaival, vagy mésszel konzerválják. Utasítja a miniszter a hatóságokat, hogy szigorú felügyeletet gyakoroljanak és oktassák ki a lakosságot a tej szakszerű kezelésére. Elrendeli, hogy a tejgyűjtő-telepeket hűtő- és pastörizáló-készülékkel szereljék fel és hogy a különböző időből származó tejet külön edényekben szállítsák.

A kormány a múlt évben, amikor általános volt a jég hiány, mint ismeretes, megengedte a tej konzerválására alkalmas anyagok használatát. A földmivelésügyi miniszter most hatályon kívül helyezte ezt a rendeletet és utasította a hatóságokat, hogy a kiadott engedélyeket vonja vissza és csak nagyon kivételes esetekben engedélyezze.

Ugy látszik, hogy a viszonyok kényszerítő hatása alatt az illetékes tényezők is lassanként belátják, azt a tarthatatlan állapotot, ami ország-szerte uralkodik a tejellátás körül.

Megírta A Munka, hogy Szegedre érkezett Grenzer Béla, a földmivelésügyi minisztérium fővegyésze, hogy itt áttanulmányozza a tejellátást és megállapítsa hivatalosan a zavarok okát. A fővegyész hétfőn befejezte a vizsgálatát és vissza is utazott Budapestre. Előzőleg azonban megbeszélte Csonka Ferenc városi fővegyésszel azokat a megoldási módokat, amelyekkel meg lehetne szorítani a visszaéléseket. A megbeszélések eredményeként Csonka Ferenc írásbeli javaslatot terjeszt a tanács elé.

A városi fővegyész azt indítványozza a javaslatában, hogy rendelje el a törvényhatósági bizottság a tejárusítás engedélyhez kötését és csak három-négy helyre adjon engedélyt. Mondja ki azonkívül, hogy

életbeléptetésére. A viteldijaknak a három koronára való felemelését pedig csak akkor engedjék meg, ha kötelezi magát a tizszázalékos adó pontos megfizetésére.

Több kisebb ügy „előkészítése” után a tanácsülés véget ért. Balogh Károlynak csak az ajtóban jutott eszébe, hogy a tisztviselők kertbérletéről megfeledezett. A polgármester azonban, — az idő előre haladottságára való hivatkozással —, levele az áprilisi közgyűlés napirendjéről az immár több mint tíz hónapja huzódó kérdést.

a termelők házhoz szállíthatják a saját termelésű tejtermékeket, azonban csak a megjelölt piachelyen árusíthatják, de személyazonosságuk igazolására arcképes igazolványokat kötelesek beszerezni.

Nagyobb uradalmak — a javaslat szerint — külön központi üzletet nyithatnak, de a tejet ezek zárt palackokban, vagy pedig olyan nagyobb kannákban árusíthatják, amelyekből ki lehet önteni a tejet, de bele nem önthetnek semmit.

A tejeskofák nem hordhatják házhoz a tejet, csak a piacon árusíthatnak. Ismeretlen helyről vásárolt tejet nem szabad árusítani. Szegeden az ipari célokra használható fél-százalékos zsirtartalmú tejen kívül csak teljes tej hozható forgalomba.

A rendészeti hatóságok által engedélyezett üzletek csak úgy árulhatnak tejet, ha a szükséges és megfelelő edényekkel és tejvizsgálóhoz szükséges eszközökkel rendelkeznek. A nagyobb üzemek tejvizsgálati költségeit az árakhoz hozzászámíthatják.

Itt említjük meg, hogy a kormány valószínűleg törvényjavaslatot terjeszt a nemzetgyűlés elé a kihágási büntetések felemelése érdekében. Hír szerint az eddigi büntetéseket tizszerezésre emelik. A régi törvények szerint a kihágási büntetés maximuma hatszáz korona volt. Ez pedig nem riaszt vissza senkit a sokkal jövedelmezőbb kihágások elkövetésétől.

Lenin állítólagos nyilatkozata a kommunizmusról.

Lemberg, ápr. 26. (MTI.) A moszkvai sajtó közli Lenin legutóbbi lesújtó nyilatkozatát a kommunizmusról. A kommunisták — mondotta —, akik azt hitték, hogy sikerülni fog nekik három éven belül a társadalmi rendet egészen felforgatni, balga álmodozók. Ahhoz, hogy egy államot és ennek társadalmi életét ujjaépítsük, hosszú századok szükségesek.

HIREK

— **Befejeződik az angol bányászsztrájk?** Az angol bányászok egymás között most tárgyalják az új bérfokozatot. A tárgyalások eddigi eredménye szerint minden remény megvan rá, hogy a sztrájk hamarosan befejeződik.

— **Kormányválság Olaszországban.** Fiuméből jelentik: Az alkotmányozó gyűlési választások eredménye következtében az ideiglenes kormány lemondott. Most újabb kormány megalakításán fáradoznak.

— **Amiről még csak vitatkoznak.** Budapestről jelentik: Pénzügyi körökben fontos ujjtással tervezik elősegíteni a kifizetések lisztellátásának biztosítását. Arról van ugyanis szó, hogy a gazdaktól gabonában hajtsák be az adót, ami lehetővé teszi azt, hogy a kifizetéseknek járó liszt olcsó ára és a szabadforgalom magasabb ára között kialakuló különbözet ne az állami kiadásokat szaporítsa. Erről a megoldásról, nagyváradi Szabó István nyilatkozata szerint, egyelőre még csak vitatkoznak.

— **Az árvizsgáló-bizottság tárgyal, de nem határoz.** A régi öszteteltű árvizsgáló-bizottság hétfőn délután tartotta utolsó ülését. Műnd-össze két érdemleges ügy került a napirendre, de határozatot egyikben sem hoztak. Magánosok kérelmére foglalkoztak a jégárakkal. Előzőleg már bekérték a szomszédos árvizsgáló-bizottságoktól az ottani jégárakat. Eddig azonban csak Makó küldött jelentést, hogy ott egy korona ötven fillér a jég ára a gyárban átvéve. Így a jégárak megállapítását az új bizottságra bízták. A másik tárgya a sertéshus irányának megállapítása, ami szintén nem történt meg, mert a környékbeli árviszonyokat a bizottság még nem ismeri. A régi piaci árakat továbbra is érvényben hagyják.

— **A valódi JANINA** cigarettá sodrópapírral viznyomással kérje a dohánytőzsdékben.

— **Engedmények az adófizetésnél.** Budapestről jelentik: A jövedelmi és vagyonadónak, valamint a hadinyereségadónak a fővárosban történt kivétele ellen több panasz merült fel, ezért a pénzügyminiszter elrendelte, hogy a pénzügyigazgatók olyan adózók részére, akiknek évi adóelőírása az ötezer koronát nem haladja meg, ha időleges fizetési képtelenségüket igazolják, folyó év végéig terjedhető halasztást adhatnak. Továbbá figyelmezteti őket arra is, hogy az olyan adózóktól, akik szabályszerű valamást adtak és fizetési halasztást kérnek, megokolt esetben egyelőre olyan összeget vegyenek be, amely nem nagyobb, mint a legutóbb rájuk rótt adó volt, de semmi esetre sem, kisebb annál, amit bemondásuk alapján ki lehetett vetni. A többire nézve pedig a felszólamlási bizottság határozatának meghozataláig, de legkésőbb a folyó év végéig terjedő fizetési halasztást engedélyezhessenek.

— **Vád alá helyezték a volt bolgár kormányt** Szófiából jelentik: A bolgár nemzetgyűlés a Radoszlav-kormányt nagy szótöbbséggel vád alá helyezte.

— **Szegeden is életbelépett az új zárórarendelet.** A belügyminiszter kedden táviratilag értesítette a szegedi államrendőrséget, hogy az új zárórarendelet életbelépett. A rendelet szerint a vendéglők és kávéházak éjjeli tizenkét órákor, a színház és a mozik tizenegy órákor, a klubok és kaszinók pedig éjjeli két órákor zárhatnak.

Telefon Igazgatóság 4-55. **KORZÓ MOZI.** Telefon Pénztár . 11-85.

Csütörtökön, pénteken, szombaton és vasárnap, április 28., 29., 30. és május 1-én.

Vörösmarty Mihály örökbecsű költeménye!

SZÉP ILONKA.

Román 4 felvonásban.

SZEREPLŐK:

Szép Ilonka Hollay Kamilla Peterdi Kürti József
Mátyás király Thury Elemér A bohóc Mészáros Alajos

A darabban előforduló dalbetéteket **BIHARY SÁNDOR**, a budapesti Városi Színház tagja énekl minden előadásán. Zongorán kíséri **Lammer József** karnagy.

Rendes helyárak!

Páholy 18, zsöllye 13, I. hely 11, I. hely 7, III. hely 6 korona a vigalmi adóval együtt.

— **Kereskedelmi szerződések Oroszországgal.** Moszkvából jelentik: A norvég— orosz kereskedelmi szerződést a napokban aláírják. A népbiztosok szovjetje elfogadta a Németországgal kötött előzetes szerződést a hadifoglyok és internáltak hazaszállítására vonatkozó pótszerződéssel együtt. A külügyi népbiztos utasította, hogy tegye magáévá a cseh köztársaságnak a kereskedelmi érintkezés megindítására vonatkozó javaslatát.

— **Csütörtökön hirdetik ki az új egységeket.** A gáz és villamos áram egységeinek megállapítására kiküldött döntőbizottság csütörtökön tartja utolsó ülését, amelyen kihirdetik az új egységeket. A zárógyűlésre meghívták a város és a gázgyár képviselőit is.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Vince Aladár 24 éves kereskedősegéd Hullám-utca 7. szám alatti lakásán, öngyilkossági szándékból, lúgkoldatot ivott. A mentők be szállították a kórházba. Állapota nem életveszélyes. Tettemek oka ismeretlen.

— **Az Állami és Törvényhatósági Altitestek és Szolgák Országos Szövetségének helyi bizottsága** április 30-án, szombaton este 8 órai kezdettel a Tisza-szálló összes termeiben, az egyet könyvtára javára, táncestélyt rendez.

— **A filharmonikusok** technikai akadályok miatt a legközelebbi hangversenyüket csak május 12-én tartják meg, a vasárnapi elmarad.

— **Lopás.** Ördög Károly szegedi lakos Tisza Lajos-körút 24. szám alatti lakásából ismeretlen tettesek huszonötezer korona értékű ruhaneműt elloptak. A rendőrség megindította a nyomozást.

Béke Németországgal.

Washington, ápr. 26. (M. T. I.) A szenátus külügyi bizottsága a Németországgal való békeállapot helyreállítása mellett foglalt állást.

Legolcsóbb női ruhák

készülnek a Szegedi Nőiszabó Munkások és Munkásnők divattermében, a Bástya-utca 5. Kass-kávéház mellett

Milliósi visszaélések a Pannonia R. T.-nél.

Mezei Imre, a szegedi Pannonia R. T.-nak ügyvezető igazgatója ellen az államrendőrség büntügyi osztályánál több följelentés érkezett be sikasztás, csalás és hűtlen kezelés miatt. A följelentés szerint Mezei Imre a részvénytársaság megbízásából ügyletek megköltésével foglalkozott. Nokta István és Juhász István tatabányai kereskedők a múlt hónap elején nagyobb vagontételben fát ajánlottak Mezeinek, aki a vételt előnyösnek látva, a részvénytársaság szegedi pénztárából háromszázezer koronát vett föl utólagos elszámolásra. Ezt az összeget átadta előlegképpen a két kereskedőnek, akik a fa leszállítására határidőt tűztek ki. Mezei ezután kisebb-nagyobb tételekben eladta a fát és erre több mint egymillió koronát vett föl, de ezeket az összegeket nem fizette be a részvénytársaság pénztárába, hanem állandóan magánál hordta.

Ekkor történt az, hogy a két tatabányai kereskedő megkezdte a fa leszállítását, mire a többi megrendelő is jelentkezett a Mezeinél megrendelt fáért. Mezei a leérkezett fát nem tudta átvenni, mert közben a több mint egymillió korona előleget más üzlethez használta föl.

A károsultak ekkor a Pannonia Részvénytársaság szegedi kirendeltségét értesítették a történetről. A helybeli kirendeltség felszólította Mezeit, hogy a rábízott háromszázezer koronával számoljon el. Mezei az elszámolást többszöri felszólítás ellenére sem akarta megejteni. Április 19-én leutazott Budapestre, ahol azonnal bejelentette, hogy az ügyleteket a részvénytársaság nevében kötötte meg és a kérdéses tűzifa szállításához szükséges háromszázezer koronát a felvett fölvet pénzből adta Juhásznak és Noktának. Kijelentette ekkor azt is, hogy pár napon belül el fog számolni.

Április 20-án újra fölutazott Budapestre, ahonnan levelet írt a részvénytársaságnak, hogy a pénzzel nem tud beszámolni és ezért öngyilkos lesz és azt ajánlja, hogy a kárt az ingatlanából térítsék meg a károsultaknak.

A szegedi államrendőrség a megindított nyomozás során megállapította, hogy Mezei megszállt területre szökött át. Eddig a károsultak több millió korona kárt jelentettek be.

KULTURA.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Szerda: A bor, falusi történet. Premier-bérlet B) 56. sz.

Csütörtök: Próbaházasság, népszimű. Bérletszünet.

Péntek: Vig özvegy, operett. Premier-bérlet A) 57. sz.

Szombat: Vig özvegy, operett. Premier-bérlet B) 57. sz.

Vasárnap d. u.: Debrecenbe kéne menni, daljáték.

Előadások kezdete este félnyolc órakor.

A szegedi szervezett munkásság májusi ünnepe. A szegedi szervezett munkásság — mint már megtört — a mai körülmények közt lehető módon ünnepli meg május elsejét. Vasárnap délelőtt tíz órakor nagy munkásmatiné lesz a Belvárosi Moziban, amelynek műsorát vasárnapi számunkban közöltük. Vasárnap délután három órakor a Szegedi Általános Munkásszínpad műkedvelői és a Szegedi Általános Munkásdalkör a Korzó Mozi nyári helyiségében sikeresnek ígérkező kabarét rendeznek a már szintén közölt műsorral. A májusi ünnepélyek iránt megérdemelt érdeklődés mutatkozik a munkásság körében. A munkásság impozáns megjelenésével bizonyára tanujelét adja majd együttérzésének és szolidaritásának. Mindenkinek ott kell lennie tehát a matinén és kabarén, meg kell mutatni — legalább ezen a módon —, hogy vagyunk, hogy dolgozunk, hogy lelkesedünk és hogy kitartunk szép és föltétlenül diadalmaskodó elveink mellett. Elvtársak! Ünneplünk május elsején. — Belépődij a matinéra és kabaréra egységesen — tehát bármely helyre — 10—10 korona vigalmi adóval együtt. Jegyek elővételben valamennyi szakszervezet pénztárosánál a befizetési óra alatt, a szakszervezeti bizottság titkárságánál a hivatalos órák alatt, a Munkásotthon gondnokánál, továbbá a Thália-könyvkereskedésben, a Munkások Általános Fogyasztási Szövetkezeténél kaphatók. A matiné, illetőleg a kabaré napján pedig a helyszínen.

MOZI.

Szép Ilonka. Klasszikus szépségű irodalmi filmet vetítenek csütörtökön, pénteken, szombaton és vasárnap a Korzó Moziban. Vörösmarty költői szépségeiben gazdag románc, a Szép Ilonka elevenedik meg a vásznon. A filmtéchnika lehetővé teszi, hogy érvényesülhessen ennek a költői remekműnek megkapó poézise lelket üdítő hangulatai. A magyar filmgyártásnak egyik legkiválóbb alakítása, a Szép Ilonka, amelynek sikerét a legkitűnőbb színészek művészi szereplései fokoznak. Szép Ilonka Hollay Kamilla, Mátyás király Thury Elemér, Peterdi Kúty József, a bohóc Mészáros Alajos. Olyan együttes, amely már önmagában természetessé teszi a film sikerét. Minden előadásnál dalbetéteket énekel Bihari Sándor, a budapesti Városi Színház érces hangú baritonistája, akinek művészetét már több ízben méltányolta a szegedi közönség. A Szép Ilonka előadásaira külön felhívjuk a figyelmet.

Ma utoljára szerepel az „Irigység” című filmen Franceska Bertini a Korzó Moziban. Ennek a ragyogó szépségű olasz filmtragikának művésze teljes fényében pompázik, a délamerikai táncosnő alakjában megragadóan drámai erejű játéka olyan illúziót kelt, mintha nem is a vásznon, hanem a valóságban látnánk. Az Irigység előtt a Notre-Dame-i

toronyőr kerül bemutatásra, amely Hugó Victor világhírű regénye után készült. Ezen a filmen Napierkowska mint Esmeralda és Henry Krauss, mint Quasimodo érvényesítik rendkívüli színészi kvalitásaikat.

SZAKMOZGALOM.

Munkásotthon építési-alap 11.730

A Munkásotthon gondnokánál

NÉPSZAVA

kapható.

Kérelem. A szakszervezeti bizottság vezetősége felkéri a szakszervezetek vezetőségeit, hogy május hó 1-én, vasárnap a szervezett munkásság ünnepén, ne tartsanak befizetési órákat.

Felhívás. A szabómunkások és munkásnők szakszervezetének helyi csoportja felhívja a tagdíjakkal hátralékos szaktársakat, hogy a hátralékok sürgős rendezése iránt annál is inkább intézkedjenek, mert május hó 1-től a hátralék is a felemlélt járulék szerint fizetendő. Pénztári órák az eddigi napokon este 6—8 óráig tartanak.

Könyvtári szünet.

Értesítjük az elvtársakat, hogy a Munkáskönyvtárt május hó elsejétől július hó elsejéig zárva fogjuk tartani, hogy az alatt a megrongált könyveket kijavíttassuk, a könyvtárt megrovincsoljuk és a füzetelaku könyvjegyzéket összeállítva kinyomattassuk. Felkérjük ennél fogva mindazokat az elvtársakat, akiknél könyv van, hogy azt legkésőbb április hó 30-ig adják be.

Felhívás. Az életmezési munkások szakszervezetének sütőosztálya felhívja a munkanélküli sütőmunkásokat, hogy április hó 28-án, csütörtökön este 6 és 8 óra között jelenjenek meg a Munkásotthonban a munkaközvetítő által leendő összeírásuk céljából.

Felhívás. A szabómunkások szakcsoportja felhívja azokat a szaktársakat, akik a május hó 9-én kezdődő férfi szabászati tanfolyamon részt óhajtanak venni, hogy felvételük céljából, a rendezési pénztári órák alatt, jelentkezzenek Majorosi S. Ferenc szaktársnál.

Felhívás. A vas- és fém munkások helyi csoportja felhívja azokat a munkanélküli szaktársakat, akik május 1-én rendezendő matinén és kabarén megjelenni kívánnak, hogy csütörtökön a pénztári óra alatt ingyenjegyeket szíveskedjenek átvenni.

Szerdai gyűlés.

Borbély- és fodrázmunkások taggyűlése este 8 órakor a Munkásotthonban.

Csütörtöki gyűlések.

A textil munkások és munkásnők taggyűlése este 6 órakor a Munkásotthonban.

Bőripari munkások bizalmi ülése este fél 7 órakor a Munkásotthonban.

Tőzsde.

Budapest, április 26.

Napoleon	800-820	Rubel	0.95-1.05
Font	1000-1060	Lei	3.90-4.10
Dollár	250-260	Szokol	3.35-3.65
Fr. frank	19.30-19.80	Sv. frank	44-45.50
Márka	4.05-4.20	Kor. dinár	6.90-7.15
Lira	12.20-12.80	Fr.	6.90-7.15
Osztr. kor.	40-42	Lengy. marka	33-35

Zürich, április 26. (Nyitás.)

Budapest	2.21	Berlin	9.—
Bécs	1.52-5	Newyork	5.75
Bukarest	9.10	Milano	27.90
Osztrák bély.	0.98	Zágráb	4.05
Varsó	—,71	Prága	7.95

Zürich, április 26. (Zárlat.)

Berlin	8.90	Madrid	—, —
Hollandia	201.25	Buenos-Aires	—
Newyork	5.76	Zágráb	4.05
London	22.72	Prága	7.90
Páris	42.55	Budapest	2.22
Milano	27.85	Bécs	1.53
Brüsszel	—	Bukarest	9.10
Kopenhága	—	Osztrák bély.	—,98
Stockholm	—, —	Varsó	—,71
Krisztiania	—, —		

Dinár, dollár, lei

idegen pénzek beváltása, eladása.

Pénztári óra egész nap. Károlyi-utcai Bank- és Pénzváltó-üzlet.

Magyar-Olasz Bank r.-t.

Alaptőke K 350.000.000
Tartaléktőke K 248.000.000

SZEGEDI FIÓKOK: Belváros, Vörösmarty-utca 5. (Kaszinó-épület); Alsóváros, Boldogasszony-sugárút 59. (Pályaudvarral szemben).

HÓDMEZŐVÁSÁRHELYI FIÓK: Megnyitlt 1921. évi április hó 25-én.

Teljesítenek mindenféle bankműveletet. Képviselet a világ minden részében. Betétek felmondás nélkül. Külföldi átutalások, tőzsdei megbízások.

Mindenféle

gabona- és paprikaőrleést

végez

a Schmidt-malom.

Az őrleményt meg lehet várni. Vásárhelyi-sugárút 74-76. Telefon 12-39.

A Hungária húscsarnokban

Feketesas-utca 19. a Munkás Szövetkezeti tagok a könyvecské előmutatása ellenében kedvezményes áron szolgáltatnak ki.

Árleszállítás!

Rézgálic elsőrendű

száraz augsigi áru kapható a tüztőlaktanyában. Ára kilogrammonként

55 korona.

A rézgálic kiadása a befizetéssel egyidejűleg történik. Az egész évi szükséglet egyszerre igényelhető.

Teljesen száraz hasáb és aprított tűzifa

házhöz szállítva kapható kicsiben és vagonkételekben a LEGOLCSÓBB ÁRBAN.

Milkó Henrik fatelepén

Bécsi-körút 34. szám.

TELEFON 11.

Teljesen száraz tűzifa

Cseh-Szlovák megszállott területeiről hasábosan és felvágva a Városi Fatelep áraival egyenlő árban kapható

Bach Jenő és Testvére fatelepén

Szent István-tér.

Telefon 126. szám.